

REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
OSNOVNA ŠKOLA KATARINE ZRINSKI
47242 KRNJAK, KRNJAK 20

PROGRAM

***ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI
U USTROJSTVENOJ JEDINICI PROGRAMA PREDŠKOLSKOG ODGOJA
PRI OSNOVNOJ ŠKOLI KATARINE ZRINSKI, KRNJAK***

U Krnjaku, lipanj 2020. godine

S a d r ž a j

1. Uvod.....	str. 4
2. Ustrojstvo rada.....	str. 4 - 9
2.1. Organizhacija radnog prostra	
2.2. Zbirni podaci o zaposlenicima	
2.3. Mjere zaštite	
3. Materijalni uvjeti.....	str. 9-10
3.1. Prostorni i tehnički uvjeti	
3.2. Materijalna i didatkička opremljenost prostora	
3.3. Unutarnji i vanjski prostor	
3.3.1. Unutarnji prostor	
3.3.2. Vanjski prostor	
4. Odgojno-obrazovni rad.....	str. 10-13
5. Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj djece.....	str.14-18
5.1. Kvalitetno ozračje kao temelj sigurnosti djece	
5.2. Djeca s posebnim potrebama	
5.3. Planiranje i provođenje kvalitetne prehrane djece	
5.4. Kvalitetna izmjena igre i dnevnog odmora	
6. Stručno usavršavanje odgojno obrazovnih radnika.....	str.18 - 19
7. Suradnja s roditeljima.....	str.19 -20
8. Suradnja s vanjskim ustanovama.....	str.20 - 21
9. Vrednovanje rada.....	str.21 -22
10. Financiranje programa.....	str.22
11. Zaključak.....	str.22 - 23
12. Popis literatur.....	str.23-24
13. Prilozi.....	str.25-33
13.1. Protokol postupanja kod primopredaje djeteta	
13.2. Protokol postupanja i metoda djelovanja pri korištenju igrališta	
13.3. Protokol postupanja i metoda djelovanja u slučaju nestanka djeteta	
13.4. Protokol postupanja kad roditelj ne dođe po dijete do 16,30 sati	

- 13.5. Protokol kod sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta
- 13.6. Izvješće kod sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta
- 13.7. Protokol postupanja u slučaju ako po dijete dođe osoba u alkoholiziranom ili drugom neprimjerenom psihofizičkom sanju
- 13.8. Protokol za postupanje u slučaju sukoba s roditeljima ili međusobnog sukoba roditelja
- 13.9. Protokol za postupanje u vrijeme dnevnog odmora djece u vrtiću
- 13.10. Protokol za postupanje u slučaju nasilja među djecom
- 13.11. Protokol postupanja i mjera nadzora kretanja osoba

1. Uvod

Program odgojno-obrazovnog rada u izdvojenom objektu ustrojstvene jedinice predškolskog odgoja pri Osnovnoj školi Katarine Zrinski, Krnjak, obuhvaća redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima (u daljnjem tekstu: redoviti program predškolskog odgoja) i program predškole.

Redoviti program predškolskog odgoja izvodi se kao cjelodnevni 10 satni program za djecu od treće godine do polaska u osnovnu školu u trajanju od 7 do 10 sati, a program predškole obvezan je program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini dana prije polaska u osnovnu školu te se provodi u trajanju od 250 sati, a minimalno 150 sati, ovisno o broju polaznika.

Program pokreće Osnovna škola Katarine Zrinski, Krnjak u suradnji s Općinom Krnjak sukladno članku 23. Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine broj: 10/97., 107/07., 94/13. i 98/19.), članku 3. Pravilnika o posebnim mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja (Narodne novine broj: 133/97.), Odluke o utvrđivanju potrebe za organiziranjem predškolskog odgoja Općinskog vijeća Općine Krnjak od 28.2.2020. godine, KLASA:602-01/20-01/01, URBROJ:2133/10-01-20-01, Odluke o dopuni djelatnosti Osnovne škole Katarine Zrinski, Krnjak, radi obavljanja programa predškolskog odgoja I obrazovanja Županijske skupštine Karlovačke županije od 20.12.2019. godine, KLASA:021-04/19-01/161, URBROJ:2133/1-01/01-19-31, članka 38. Statuta Osnovne škole Katarine Zrinski, Krnjak, a temelji se na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi Republike Hrvatske i Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine broj: 63/08.).

Početak ostvarivanja programa planira se nakon što Škola pribavi Rješenje nadležnog upravnog odjela u Karlovačkoj županiji za početak rada.

2. Ustrojstvo programa

Redoviti program predškolskog odgoja i program predškole (u daljnjem tekstu: Program predškolskog odgoja) izvodit će se pri Osnovnoj školi Katarine Zrinski, Krnjak, u ustrojstvenoj jedinici u novoizgrađenom izdvojenom objektu u Krnjaku na adresi Krnjak kbr 20 C, koji je u vlasništvu Općine Krnjak. Privremeno, a do uređenja objekta u vlasništvu Općine Krnjak, Program predškolskog odgoja provodit će se u objektu zgrade Škole na adresi krnjak, Krnjak kbr. 20.

Programi će se provoditi u jednoj mješovitoj odgojno-obrazovnoj skupini s djecom od navršene tri godine do polaska u osnovnu školu, s najviše 20 upisane djece u skupini.

U rečenoj jedinici na programima predškolskog odgoja radit će stručni djelatnici koji imaju odgovarajuću vrstu obrazovanja propisanu Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju.

2.1. Organizacija radnog vremena

Program će se odvijati od ponedjeljka do petka u vremenu u radnom vremenu kojega utvrđuje Školski odbor Godišnjim planom i programom rada.

U skupini rade 2 odgojitelja s punim radnim vremenom 40 sati tjedno.

Tjedna struktura rada odgojitelja od 40 sati uključuje:

- neposredni rad s djecom = 27,5 sati
- planiranje, programiranje i valorizacija rada, dokumentacija o djeci, izvješće o radu, oblikovanje prostora i okoline = 7,5 sati,
- suradnja s roditeljima i ostalim čimbenicima = 1 sat
- stručno usavršavanje = 1,5 sat
- dnevni odmor = 2,5 sata

Dnevna struktura rada odgojitelja:

- neposredni rad s djecom = 5,5 sati
- prateći poslovi = 2 sata
- dnevni odmor = 0,5 sati

Godišnja satnica odgojitelja ovisi o ukupnom broju dana u pedagoškoj godini, koja počinje 1. rujna tekuće godine i traje do 31. Kolovoza sljedeće godine, te broju dana godišnjeg odmora.

Na početku pedagoške godine svaki odgojitelj će dobiti osobno zaduženje satnice za tu pedagošku godinu.

2.2. Zbirni podaci o zaposlenicima

U ustrojstvenoj jedinici programa predškolskog odgoja pri Osnovnoj školi Katarine Zrinski, Krnjak, neposredne zadaće odgoja i obrazovanja djece od navršene tri godine života do polaska u osnovnu školu provode odgojitelji sukladno članku 24. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, za koje će se raspisati natječaj i izvršiti prijam u radni odnos.

Ravnatelj Škole ujedno je i odgovorna osoba u ustrojstvenoj jedinici pri Osnovnoj školi Katarine Zrinski Krnjak (u daljnjem tekstu: Škola).

Na poslovima stručnog suradnika pedagoga ustrojstvene jedinice radi stručni suradnik pedagog Škole u okviru svog radnog vremena.

Na poslovima stručnog suradnika psihologa ustrojstvene jedinice radi stručni suradnik psiholog Škole u okviru svog radnog vremena.

Zdravstveni voditelj u jedinici jest medicinska sestra koja će se angažirati u suradnji s ambulantom školske medicine.

Na poslovima čišćenja zaposlena su dva djelatnika na puno radno vrijeme u Školi, a na poslovima održavanja i loženja centralnog grijanja jedan djelatnik na puno radno vrijeme i jedan zaposlenik kuhar na poslovima vezanim uz prehranu na puno radno vrijeme.

Ostale poslove za Program predškolskog odgoja, a koji su vezani uz pravno-administrativne, računovodstvene i druge pomoćno-tehničke poslove obavljaju radnici Škole:

- tajnik Škole,
- voditelj računovodstva Škole, za kojega će se tražiti uvećanje radnog vremena s nepunog na puno.

Red. br.	Zaposlenici po strukturama	Broj izvršitelja
1.	Ravnatelj Škole	1
2.	Pedagog Škole	1
3.	Psiholog Škole	1
4.	Viša medicinska sestra	1
5.	Odgojitelj	2
6.	Tajnik Škole	1
7.*	Voditelj računovođa Škole	1
8.	Kuharica Škole	1
9.	Spremačica Škole	2
10.	Domar-ložač centralnog grijanja Škole	1

Zajedničkim promišljanjem s ciljem osiguravanja mogućnosti prihvata djece predškolske dobi i zadovoljavajući potrebu roditelja za upisom djece organizirali smo odgojnu skupinu na način:

- Redovni program u trajanju od 7 do 10 sati odvijat će se u prostoru ustrojstvene jedinice programa predškolskog odgoja pri Školi, u izdvojenom objektu koji se nalazi nasuprot Škole,

u jednoj (1) mješovitoj vrtičnoj odgojno-obrazovnoj skupini od navršene tri godine života do polaska u osnovnu školu, s najviše 20 upisane djece u skupini.

TABLICA 1. *Struktura i organizacija odgojnih skupina i djelatnika.*

ODGOJNA SKUPINA	DOB DJECE	BROJ DJECE	IME I PREZIME DJELATNIKA	ZANIMANJE I STR.SPREMA
MJEŠOVITA	Od 3 godine djetetova života do polaska u osnovnu školu	20	Nakon provođenja natječaja	Odgajatelji VŠS/VSS

Promišljenim oblikovanjem prostora, pravom korištenja svih prostora objekta, osmišljenih na način da zadovolje potrebu djeteta za igrom, odgojem i učenjem stvarat ćemo i sve uvjete neophodne za proces igre, odgoja i učenja djece upisane u naš program.

Pri donošenju odluke o dobi djece koja će se uključiti u program imali smo u vidu uvjete potrebne za boravak djece određene dobi pri čemu ćemo timskim pristupom u radu i same prostore oblikovati u skladu s potrebama djece.

Ovako postavljena organizacija rada, čini bitnu pretpostavku podizanja razine kvalitete samog programa te njeno prepoznavanje u kojoj se sve usklađuje s ritmom djeteta.

U programu predškolskog odgoja ustrojstvene jedinice pri Školi poseban naglask stavljat ćemo na:

- timski rad svih sudionika procesa (produblјivanje suradnje odgajatelja) radi sigurnog i kvalitetnog prihvata djece,
- stvaranje pozitivnog ozračja u prostorima boravka djece (ugodno i toplo obiteljsko ozračje koja čini prirodno okruženje djece),
- organizaciju prostora i trajanje programa koji osigurava nesmetanu interakciju djece različite dobi,
- osvještavanje i podizanje razine organizacijskih mogućnosti odraslih koji su zaduženi za siguran i ugodan boravak djece, koje trebaju biti u suglasju s mogućnostima i potrebama djece

2.3. Mjere zaštite

Mjere zaštite se dnose na identifikaciju potencijalno rizičnih prostora u kojima djeca borave, materijala kojima se koriste, situacija u kojima se nađu u vrijeme boravka u programu predškolskog odgoja u ustrojstvenoj jedinici pri školi.

U tu svrhu izrađen je i sigurnosno-zaštitni i preventivni program i protokoli postupanja u mogućim rizičnim situacijama (u prilogu).

PROGRAM MJERA POVEĆANJA SIGURNOSTI U USTROJSTVENOJ JEDINICI PROGRAMA PREDŠKOLSKOG ODGOJA PRI ŠKOLI

Analiza problema, popis potencijalnih izvora opasnosti:

1. Roditeljski dom; opasne stvari (električna struja, oštri predmeti, električni i plinski aparati i strojevi), sanitarni čvorovi, kupaonice, stepenice, prozori, vrata, potencijalno vatreno oružje, opasne igračke, sredstva za čišćenje, lijekovi, kozmetika, nepoznate osobe (telefonski pozivi, ulica), ostalo
2. Škola: stepenice, prozori, vrata, terasa, oštri predmeti, sitni predmeti, (igračke), slatkiši, najlonske vrećice, vrpce, trake, užad, sredstva za čišćenje, nepoznate osobe, ostalo
3. Okolina ustrojstvene jedinice: penjalice, tobogan, oštri predmeti, staklo, igle, domaće životinje, ljuljačke, prometna sredstva, nepoznate osobe i ostalo

Ciljevi programa:

Kratkoročni: informiranje o važnosti pitanja sigurnosti djece, roditelja, odgojitelja u objektu i izvan objekta, informiranje o načinima preventivnog djelovanja u svezi temeljne fizičke sigurnosti djece, ponašanje odgojitelja i djelovanje u odgojnoj skupini te pravilno reagiranje na odstupanje djeteta od odgovornog ponašanja, roditelja od odgovornog ponašanja prema protokolima vezano uz sve što ugrožava sigurnost djece ili dr. čimbenika, kontaktiranje vanjskih institucija u svrhu poduzimanja mjera sigurnosti u pogledu objekta te u slučaju sumnjivih situacija, osiguranja materijalnog, organizacijskog i socijalnog konteksta u odgojno-obrazovnom radu s djecom, ostalo.

Dugoročni: razvijanje samostalnosti kod djece, roditelja i zaposlenika o poštivanju ponašanja koje ne ugrožava sigurnost djece i ostalih čimbenika; razvijanje navika sigurnosti ponašanja te pravovremenog i najefikasnijeg reagiranja u suzbijanju situacija koje ugrožavaju sigurnost

Program obuhvaća:

- nadzor djece u unutrašnjim i vanjskim prostorima s posebnim naglaskom na nadzor djece na igralištu
- upute djeci o poželjnom ponašanju na igralištu i u prostorima ustrojbene jedinice programa predškolskog odgoja pri osnovnoj školi (odgojitelji u sklopu programa samozaštite djece),
- utvrđivanje pravila skupine – obavezno javljanje djeteta odgojitelju kod napuštanja vidokruga odgojitelja (odlazak na WC, u garderobu i sl ...),

- dodatne mjere opreza prilikom organiziranog odlaska na izlete, šetnje, različite rekreativne programe, posjete, kazališta, Školi i sl.
- poticanje roditelja na pridržavanje preporučenog dolaska djeteta do 9,00 sati ujutro zbog zaključavanja ulaznih vrata kako bi se spriječilo nekontrolirano ulaženje različitih osoba bez nadzora,
- identifikacija djece s posebnim potrebama i pojačana skrb nad njima, informacije s inicijalnih intervjua (motoričke teškoće, down sindrom, djeca sklona bježanju, agresivnom ponašanju ...),
- razvijanje oblika ponašanja kojima će biti model djeci u usvajanju navika sigurnog ponašanja,
- postupanja u slučaju povrede djeteta (plan pružanja prve pomoći, hitni slučajevi),
- postupanja kod dežurstava: ako odojitelj procijeni je li dijete ostalo iznimno duže od dogovorenog vremena dolaska roditelja po dijete prvo treba kontaktirati roditelja, a potom ravnatelja.

3. Materijalni uvjeti

3.1. PROSTORNI I TEHNIČKI UVJETI

Prostorni i tehnički uvjeti zadovoljavaju članke 43. Državnog pedagoškog standarda, što znači:

1. Da je zgrada u kojoj se provodi program predškolskog odgoja izgrađena i opremljena prema pedagoškom standardu, normativima za izgradnju i opremanje prostora te zakonima i tehničkim propisima u građenju i ostalim područjima važnim za rad i boravak djece predškolske dobi.
2. Da je prema standardima u program planiran upis jedne mješovite skupine djece i to:

SKUPINA	BROJ DJECE U SKUPINI
Djeca od 3 godine života do polaska u školu	20

3. Da zgrada osigurava pedagoško-estetski poticajnu sredinu za odgoj i naobrazbu predškolske djece te zadovoljava sve higijensko-tehničke zahtjeve i osnovna ekološka i estetska mjerila.

3.2. MATERIJALNA I DIDAKTIČKA OPREMLJENOST PROSTORA

Za potrebe rada koristit će se oprema i didaktička sredstva

1. OPREMA:

- namještaj (stolovi, stolići, ormari, garderobni ormarići, klupice, kutići, ležaljke) primjeren dobi djece
- panoi, zavjese, grijane podne obloge
- opremljeni sanitarni čvorovi za djecu i osoblje (wc školjke, umivaonici, dozatori, držači papira, ogledala, police za pribor osobne higijene)
- primjerena dnevna i električna osvjetljenost

2. DIDAKTIČKA OPREMA

- centri igara
- kutić prirode i prirodnih materijala, didaktički neoblikovanog materijala
- igre za razvoj spoznajnih procesa, psihomotornih sposobnosti, govora, grupiranja i razvrstavanja, društveno-zabavne igre
- korištenje TV prijarnika, DVD playera, računala, glazbene linije i dr. te opreme za tjelesnu aktivnost u unutarnjem i vanjskom prostoru

3.3. UNUTARNJI I VANJSKI PROSTOR

3.3.1 Unutarnji prostor

Ustrojstvena jedinica programa predškolskog odgoja pri Osnovnoj školi Katarine Zrinski smještena je u novosagrađenom samostojećem objektu u mirnoj i ne prometnoj ulici nasuprot Škole čiji prostorni i tehnički uvjeti moraju zadovoljavati članak 43. Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja.

Objekt je rađen sukladno svim važećim propisima vezanim za dječji vrtić.

3.3.2. Vanjski prostor

Vanjski prostor se čini ograđeno dječje igralište gdje se planira postaviti pješčanik, kao i sprave za igru.

Ispod igrala i sprava bit će postavljene antistresne podloge.

Dio igrališta ima i prirodni hlad kao i osunčane dijelove.

Parkiralište se nalazi izvan ograđenog prostora.

Do uređenja navedenog prostora, programi predškolskog odgoja izvodit će se u objektu zgrade Škole na adresi Krnjak kbr. 20. koji je prilagođen djeci predškolske dobi s obzirom da se u istom godinama održava program predškole, a u tijeku su i dodatna uređenja odnosno poboljšanja na toaletu, školskoj kuhinji i dječjem igralištu.

4. Odgojno – obrazovni rad

Odgojno - obrazovni rad temeljit će se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97., 107/07., 94/13. i 98/19.) i podzakonskim aktima, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture HR, br. 7/8 od 10. lipnja 1991.godine) i Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Isti će biti prilagođen razvojnim potrebama djeteta te socijalnim, ekonomskim, kulturnim vjerskim i drugim potrebama obitelji naših polaznika sredine u kojoj živimo.

Odgojitelji će dnevno planirati aktivnosti, sadržaje, materijale i sredstva ponuđena djeci i bilježiti zapažanja o njihovim aktivnostima, reakcijama, ponašanju, kako bi svakodnevno pratili u kolikom intenzitetu i na koji način potiču razvoj svakog pojedinog djeteta. Osim dnevnih planova i zapažanja, pedagošku dokumentaciju odgojitelja sačinjavat će tjedni i tromjesečni planovi i valorizacija rada, plan suradnje s roditeljima i plan permanentnog stručnog usavršavanja kao i izvješća o realizaciji istih (sve u skladu s propisima pedagoškom dokumentacijom).

Odgojitelji će voditi i imenik skupine. Bilježit će važna zapažanja o pojedinom djetetu u individualni dosje djeteta, a o djeci s posebnim potrebama vodit će se posebna dokumentacija koju će osim individualnog dosjea sačinjavati mišljenja i nalazi drugog vanjskog stručnjaka i dr.

Pri tome je važno voditi brigu o doredbama Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi o Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka.

Odgojno-obrazovni rad planirat će se i programirati kroz zakonski propisanu dokumentaciju:

- Godišnje planiranje i programiranje uz mogućnost stalne dopune
- tromjesečno orijentacijsko
- tjedno
- dnevno

Odgojitelji će voditi sljedeću pedagošku dokumentaciju prema Pravilniku o vođenju pedagoške dokumentacije:

- Matična knjiga djece
- Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
- Imenik djece
- Godišnji plan i program rada Programa predškolskog odgoja u ustrojbenoj jedinici pri Školi
- Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa Programa predškolskog odgoja u ustrojbenoj jedinici pri Školi

- Individualni plan i program stručnog usavršavanja
- Individualni dosje djeteta
- Evidencija zamjena odgojitelja
- Zapisnici

Tjelesni i psihomotorni razvoj:

- zadovoljiti potrebe djeteta za različitim oblicima kretanja: hodanje, trčanje, skakanje, puzanje, provlačenje, penjanje, guranje, bacanje, hvatanje, dizanje, nošenje i kotrljanje,
- uvažavati i zadovoljavati različitost dječjih potreba za odmorom
- uvažavati različitost kod djece pri konzumiranju vrsta i količina hrane te usavršavanju samoposluživanja, čistoće, kulture prehrane
- konstantno usavršavanje kulturno-higijenskih navika – briga o sebi
- jačati imunološki sustav i djelovati na očuvanje zdravlja djece (boravak i igra na zraku, tjelesno vježbanje, primjereno odijevanje, osiguravanje dovoljne količine tekućine tijekom dana
- djelovati na osiguranju sigurnosti djece uz razvijanje i usavršavanje dječje sposobnosti samozaštite (manipulativne igre)
- negovati humane odnose i komunikaciju
- razvijati samostalnost djeteta pri održavanju osobne higijene, svlačenju i oblačenju,

Djetetovu prirodnu potrebu za kretanjem treba svakodnevno zadovoljiti. Osiguravanjem dovoljno pokretnih igara u zatvorenom prostoru, jutarnjeg vježbanja na otvorenom, što više boravka na otvorenom i što više šetnje; sve su to čimbenici koje u našem vrtiću možemo ostvariti budući da smo smješteni u prostoru koji nam to omogućava.

Socio-emocionalni razvoj i razvoj osobnosti:

- razvijati samopoštovanje i pozitivnu sliku o sebi, spremnost na samovrednovanje i prihvaćanje neuspjeha
- poticati djecu na izražavanje svojih , misli, osjećaja i potreba
- razvijati osjećaj sigurnosti, povjerenja, zadovoljstva, slobode
- sposobnost uvažavanja tuđih želja i potreba
- pomagati djetetu da prevlada teškoće u uspostavljanju novih emocionalno-socijalnih veza i odnosa u vrtiću
- razvijati empatiju i želju za pomaganje drugima.
- zadovoljavati dječju radoznalost i bogatiti doživljajni svijet poticajnom sredinom i različitošću sadržaja i aktivnosti
- razvijati osjećaj i spoznaju kod djeteta o tome da je voljeno i prihvaćeno u grupi, od odgojitelja te da je vrijedno
- negovanje kod djece temeljnih ljudskih vrijednosti: prijateljstvo, suosjećanje, solidarnost, pravednost, istinoljubivost
- osiguravati slobodan izbor sadržaja, aktivnosti i materijala

- razvijati osjećaj za dobro i zlo, prepoznati što je dobro, a što zlo, ugraditi u svakodnevne aktivnosti

Spoznajni razvoj:

- razvijati kod djeteta radoznalost i interes za okolinu
- poticati konstruktivan način rješavanja problema
- razvijati dječju pažnju, koncentraciju i mišljenje
- stjecanje iskustva i znanja o prirodi, prirodnim pojavama i predmetima
- omogućiti potpuno samostalnost kod jela, održavanje higijene,
- poticati uspoređivanje oblika, boja, količina, razlikovanje prostornih odnosa i vremena
- omogućavati djetetu stjecanje znanja i navika, važnih za njihovu sigurnost u prometu
- obogaćivanje odgojno obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima
- razvijanje tradicijskih kultura i narodnih običaja

Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo:

- bogatiti i razvijati dječji govor i govorno stvaralaštvo,
- poticati djecu na prepričavanje doživljaja i emocija
- razvijati ljubav prema knjizi i pisanoj riječi
- upućivati ih na pažljivo slušanje govora drugih
- poticati komuniciranje, gestama, mimikom i pokretima tijela,
- poticati smisao za estetsko oblikovanje,
- omogućiti djeci različite materijale, različite oblike i veličine papira.
- poticati sve oblike dječjeg likovnog izraza: crtanje, slikanje, modeliranje,
- omogućiti prisutnost glazbe u svakodnevnom radu s djecom
- razvijati glazbeni sluh, osjećaj za ritam, tempo
- poticati ih da pjevaju intonativno čisto, da jasno i razgovjetno izgovaraju tekst pjesme, da zajednički počnu i završe pjesmu,
- omogućiti djeci svakodnevni dodir sa scenskom lutkom i izražavane pomoću nje

Svi zadaci ostvarit će se kroz sadržaje koji će biti odabirani prema dječjim spontanim interesima, društvenim događajima u najbližoj okolini, godišnjim dobima. Sadržaj za rad prilagodit će se dječjem iskustvu, interesima i potrebama razvojne dobi.

5. Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj djece

Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane ostvaruje se sukladno programskoj orijentaciji Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj djece započinje od trenutka upisa djeteta, upoznavanjem sa zdravstvenim stanjem i socijalnim statusom djeteta kroz inicijalni razgovor s roditeljima.

Pod tim se misli na osiguravanje preduvjeta za stvaranje zdravog i sigurnog ozračja u kojem dijete boravi kroz osiguravanje optimalnih uvjeta za zadovoljavanje osnovnih potreba djeteta, a to su:

a) Senzibilizacija i edukacija odgojitelja i ostalih zaposlenika, ali i roditelja u osvještavanju potrebe kvalitetnog djelovanja:

- svakog sudionika u stvaranju uvjeta za cjeloviti rast i razvoj svakog djeteta kroz stvaranje zdravog i sigurnog ozračja u obitelji, ali i u programu predškolskog odgoja u ustrojbenoj jedinici pri osnovnoj školi u kojoj dijete boravi u prosjeku 8-10 sati,
- uspostavljanja pozitivnog stava prema zdravoj hrani i svim oblicima zdravog načina života,
- osvještavanje oblika djelovanja odraslih koji će pomoći djeci da osvijeste i nauče izraziti svoje potrebe,
- osiguravanje djelovanja odraslih koji će pomoći djeci da nauče brinuti o sebi i zadovoljavanju svojih potreba,
- znanja o načinima djelovanja u preveniranju bolesti i pružanju prve pomoći.

b) Stvaranje uvjeta - prostornih i organizacijskih za kvalitetnu izmjenu igre i dnevnog odmora pri čemu mislimo na:

- redovite tjeleovježbe i kvalitetan boravak djece na zraku,
- kvalitetna izmjena igre i dnevnog odmora tijekom godine.

Za provedbu navedenih mjera očuvanja i unapređivanja djetetova zdravlja neophodno je osigurati uvjete za:

Kvalitetne sanitarno-higijenske uvjete unutarnjeg i vanjskog prostora kroz:

- proces kvalitetnog i redovitog održavanja prostora boravka djece od strane spremačice (soba dnevnog boravka, prostor dnevnog odmora, sanitarni čvor, igralište i pješčanik),
- osposobljavanje spremačice za siguran i učinkovit rad sa sredstvima za čišćenje, s posebnim naglaskom na važnost izbora kvalitetnih sredstava,

- nadzor i organizaciju slanja zaposlenika na provođenje zakonom utvrđenog higijenskog minimuma,
- kontinuirano organiziranje i provođenje mjera dezinfekcije, deratizacije i dezinfekcije
- osiguravanje dovoljne količine sredstava za higijenu djece,
- uvid u provođenje i osiguravanje kvalitetnih mikroklimatskih uvjeta boravka djece (prozračnost prostora ljeti i zimi, toplina ili hladnoća prostora, čistoća prostora),
- uvid u provođenje utvrđenih načina čišćenja vanjskih prostora s naglaskom na njihovo sigurno korištenje,
- osiguravanje uvjeta za kvalitetan proces čišćenja (zaštitnu odjeću i obuću, pomoćne strojeve, potrebnu količinu sredstava),
- osiguravanje i provjera sanitarnih iskaznica zaposlenika, koji su u procesu rada s djecom s ciljem osobne zaštite i zaštite svih sudionika procesa.

5.1. Kvalitetno ozračje kao temelj sigurnosti djece

Psihosocijalni status djece i odraslih uvjetovan je stvaranjem optimalnih socijalnih uvjeta i vještina za življenje i kontinuirano učenje djece i odraslih. Pod tim mislimo na daljnje pozitivno djelovanje i međusobno uvažavanje svih zaposlenika u procesu, čime pogodujemo djeci, ali i odraslima u procesu (zaposlenici - roditelji)

Djelovanjem na razvoj socijalnih odnosa odraslih kroz razvoj socijalnih vještina omogućit ćemo svakom pojedincu osiguravanje uvjeta za:

- komunikaciju s drugima,
- učenje kroz razmjenu mišljenja,
- poticanje razvoja vještine prihvaćanja različitosti mišljenja, stavova, djelovanja i dr.,
- poticanje razvoja sposobnosti dijeljenja materijala (ali i iskustava) s drugima,
- razvoj povjerenja kroz uspostavljanje suradničkih odnosa,
- poštivanja prava na privatnost,
- nesebičnost,
- nenasilno rješavanje problemskih situacija,
- socijalnih interakcija s djecom različitih razvojnih mogućnosti.

Djelovanjem na razvoj socijalne dimenzije kod djece poticati ćemo:

- osnaživanje komunikacijskih umijeća djece i odraslih pomoću različitih aktivnosti (pregovori, rasprave, razgovori),
- komunikaciju među djecom,
- partnerske odnose s djecom kroz uvažavanje njihovih prava i potreba koja se tiču njihovog življenja i učenja,
- partnerske odnose odrasli - odrasli kroz uvažavanje iskustava roditelja o djetetu, u odnosu na profesionalne spoznaje koje odgojitelji stiču u procesu rada s djetetom,
- razvoj partnerskih odnosa odgojitelja koji su preduvjet kvalitete procesa rada s djecom (međusobno povjerenje u kolege, suradničko ozračje, jednaka vrijednost i važnost u procesu donošenja odluka o načinima djelovanja prema djetetu - roditelju).

Stvaranje optimalnih uvjeta za življenje i kontinuirano učenje djece i odraslih temelj su osvještavanja i mijenjanja vlastitih uvjerenja (odnosi na daljnje djelovanje s ciljem kvalitetnijeg mijenjanja stavova, uvjerenja i vrijednosti svih sudionika procesa djeteta i odraslih).

Osiguravanje preduvjeta za stvaranje zdravog i sigurnog ozračja u kojem dijete boravi kroz osiguravanje optimalnih uvjeta za zadovoljavanje osnovnih potreba djeteta.

Osnovni preduvjeti za realizaciju navedenog cilja su razgovori radi snimanja početnog stanja u skupini:

- inicijalni intervju odgojitelja s roditeljima i djetetom,
- prijenos informacija o relevantnim osobinama upisanog djeteta i dogovor o prijemu i radu u razdoblju prilagodbe prema osobitostima djeteta.

5.2. Djeca s posebnim potrebama

a) Identifikacija djece s posebnim potrebama

- praćenje i ponašanje djeteta, njegova razvoja i zdravstvenog stanja,
- neposredno praćenje procesa prilagodbe nove djece,
- individualni razgovori s roditeljima s roditeljima radi otkrivanja djece s posebnim potrebama,
- traženje i uvid u medicinsku dokumentaciju,
- suradnja s raznim institucijama radi osiguravanja adekvatne pomoći,
- identifikacija darovite djece.

b) Saniranje posebnih potreba

- individualni rad s djetetom u odgojnoj skupini,
- praćenje razvoja djeteta,
- savjetodavni rad s roditeljima,
- prilagodbe programa djeci s teškoćama u razvoju,
- rad s djecom prema uputama stručnjaka,
- rad s darovitom djecom,
- prilagodba jelovnika.

c) Individualni rad s djecom

5.3. Planiranje i provođenje kvalitetne prehrane djece

Prehrana će biti organizirana dostavom hrane iz Škole na način i pod uvjetima koji zadovoljavaju propisane standarde za dostavu hrane djeci u vrtićima.

Kvalitetna i raznovrsna prehrana, koju ćemo nastojati provoditi u okvirima osiguranih sredstava za prehranu djece, bit će nam najvažniji faktor djelovanja na sprječavanju porasta prekomjerne težine, ali i osiguravanje zdravlja djece predškolske dobi. Time ćemo nastojati i dalje utjecati na:

- podizanje imunoloških sposobnosti djece,
- razvoj i podizanje fizičkih sposobnosti djece,
- osiguravanje preduvjeta za razvoj intelektualnih sposobnosti.

Jelovnici će uvijek biti dostupni na uvid svim roditeljima na mjestima koja su za to predviđena.

Timski ćemo djelovati na promjene stavova i uvjerenja vezanih uz izbor namirnica i načine proslava rođendana, pri čemu ćemo naglasak staviti na izbor jela koje roditelji donose (poticati sušeno voće i druge namirnice koje djeca vole, a koje nisu nezdrave kao slatkiši za njihov rast i razvoj).

Sustavno ćemo djelovati na:

- osvještavanju i mijenjanju prehrambenih navika djece, što je vrlo dugotrajan proces,
- edukaciju roditelja (kojima je, iznimno važno što i kako je njegovo dijete jelo), kako bi osvijestili da dnevna potreba hrane nije zadovoljena samo kroz obroke u ustrojbenoj jedinici programa predškolskog odgoja pri osnovnoj školi, nego i kroz obroke u obitelji,
- poticanje na samostalnost pri jelu, naglašavajući važnost kulture konzumiranja obroka i kvalitetnog izbora jela

5.4. Kvalitetna izmjena igre i dnevnog odmora

Kvalitetnu izmjenu igre i dnevnog odmora tijekom godine provodit ćemo poštujući pravo i potrebe svakog pojedinog djeteta kroz prilagođavanje ritmu potrebe djeteta u dijelu igre i odmora (pravilna organizacija dana u skladu s ritmom djeteta, ali i kvalitetna organizacija prostora) osigurala je:

- uvjete za pravilnu izmjenu dnevnih aktivnosti s individualnim potrebama djeteta kroz mogućnost izbora načina dnevnog odmora djece neovisno o dobi (mirni prostori u koje se djeca mogu povući i odmoriti).

Time osiguravamo uvjete za zadovoljno dijete, ali i roditelja, što nam svakako potvrđuje potrebu da i dalje oslušujemo i uvažavamo potrebe djeteta kroz poštivanje njihovog prava na izbor.

Redovita tjelovježba i osmišljen boravak djece na zraku

Redovita tjelovježba i osmišljen boravak na zraku svakodnevna su potreba djeteta, koju ćemo nastojati maksimalno poštivati, u onoj mjeri i na onaj način koji je djetetu neophodan za zadovoljavanje prava i potrebe boravka na zraku.

Kad god nam vremenski uvjeti dopuste, boravit ćemo na zraku, uz primjeren izbor aktivnosti i osiguravanje preduvjeta za takav oblik rada s djecom. Poseban naglasak stavit ćemo na:

- izbor vježbi koje za cilj moraju imati razvoj motoričke sposobnosti primjerenih dobnom uzrastu djece koja vježbaju,
- aktivno sudjelovanje sve djece koja ne smiju čekati dok drugi vježbaju,
- suradničke odnose, pri čemu se sva djeca trebaju osjećati uspješno (izbjegavati identifikacije pobjednika),
- poticanje uspješnosti svakog djeteta u podizanju svojih mogućnosti uz izbjegavanje izbora aktivnosti koje mogu djelovati frustrirajuće na djecu.

Praćenje psihofizičkog razvoja djeteta

- stalno pratiti djetetov razvoj u svrhu primjerenog djelovanja unutar odgojne skupine,
- pravodobne intervencije da bi se djetetu pomogle savladati razvojne teškoće,
- rad s roditeljima da bi se osigurao optimalni razvoj djeteta te minimalizirale djetetove teškoće,
- posebno praćenje procesa adaptacije

6. *Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika*

Stručno usavršavanje će se realizirati u redovnoj satnici kroz propisane oblike:

- Individualno
- Unutar ustanove
- Izvan ustanove

Odgojitelji će kontinuirano biti uključeni u sve redovite programe edukacije iz područja predškolskog odgoja sa stalnom motivacijom za učenje, pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko cjeloživotno obrazovanje u skladu sa zakonskim propisima i potrebama struke.

U tu svrhu odgojitelji će izrađivati Individualne planove i programe stručnog usavršavanja.

Odgojitelji će se uključivati u različite oblike stručnog usavršavanja koje organizira Agencija za odgoj i obrazovanje i druge ustanove koje imaju potrebne certifikate za provedbu programa.

Bitna zadaća:

- razvijati i jačati profesionalnu kompetenciju i autonomnost odgojitelja

Osnovni kriterij pri odabiru vrste i načina stručnog usavršavanja odgojnih djelatnika je:

- kvalitetna mogućnost upoznavanja odgojitelja s novim znanstvenim spoznajama iz područja predškolskog odgoja neophodnih za kvalitetan odgojno-obrazovni rad s predškolskom djecom,
- kvalitetna edukacija koja će osigurati osvještavanje i postupno mijenjanje stavova i uvjerenja

7. Suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima temeljit će se na načelu: *aktivnog sudjelovanja, s ciljem razmjene iskustava u odnosu na razvojne mogućnosti djeteta, pri čemu posebno naglašavamo međusobnu podršku kroz razne oblike komunikacije i suradnje.*

Bitni zadatci:

- sudjelovanje roditelja u odgojno-obrazovnom radu
- unapređenje komunikacije i partnerstva s roditeljima
- roditeljski sastanci

Suradnja s roditeljima ostvaruje se putem različitih oblika:

INDIVIDUALNA SURADNJA

- individualni razgovori prije upisa u ustrojbenju jedinicu
- planirani razgovori s roditeljima na inicijativu roditelja ili odgojiteljice
- ankete i upitnici za roditelje

RODITELJSKI SASTANCI

- za roditelje novoprime djece
- za program djecu u godini prije polaska u osnovnu školu
- za kreativne programe

KUTIĆ ZA RODITELJE

- informativno-edukativni kutić

(informacije o odgojno-obrazobnom radu, likovni radovi djece, izjave djece, ostale informacije)

SUDJELOVANJE RODITELJA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM PROCESU (neizravno ili izravno uključivanje):

- **neizravno** (skupljanje i donošenje pedagoški neoblikovanog materijala, izrada igračaka i drugih sredstava za igru, organizacija posjeta i izleta)

- **izravno** (posjet roditelja odgojnoj skupini, zajednički izleti s djecom i odgojiteljicama, zajedničke akcije)

Partnerstvo roditelja i odgojitelja važan je čimbenik socijalnog razvoja djeteta u institucijskom kontekstu. Važno je da odgojitelji i roditelji u međusobnu suradnju ulažu mnogo povjerenja, otvorenosti, tolerancije, objektivnosti i spremnosti za uvažavanje osobnih i profesionalnih kompetencija, uzajamno poštovanje, djelovanje osjećaja i vještina, usklađivanje odgojnih utjecaja i zajedničko rješavanje problema u razvoju i odgoju djeteta.

To je proces međusobnog informiranja, savjetovanja, učenja, dogovaranja i druženja ali i dijeljenja odgovornosti za cjelovit dječji rast i postignuća, gdje roditelj ima aktivnu ulogu, a svakako je model djetetu. Dobrom suradnjom želi se ostvariti kontinuitet u odgoju i obrazovanju, te omogućiti svakom pojedinom djetetu razvoj u sredini u kojoj će se osjećati prihvaćeno, voljeno, sigurno, zadovoljno i sretno, sredini koja će djelovati poticajno na razvoj svih njegovih potencijala i u kojoj će se skrbiti o djetetovim specifičnostima.

Suradnja roditelj - odgojitelj iznimno je važna jer se osim s roditeljem dijete poistovjećuje s odgojiteljima, oponaša ih, igra se s njima, boravi s njima najveći dio vremena. U tom procesu sudjeluju gotovo ravnopravno roditelji i odgojitelji kao modeli ponašanja djetetu. Iz tog razloga pojmu suradnja dajemo poseban naglasak. U toj interakciji sudjeluju i dijete i roditelj i odgojitelj jer jedni drugima imaju što reći, pokazati, na što upitati, upozoriti, a dijete je naše pozitivno potkrepljenje.

8. Suradnja s vanjskim ustanovama

Za uspješnost provođenja odgojno - obrazovnog procesa iznimno je važna suradnja s vanjskim ustanovama, čime potičemo razvoj demokratskih odnosa u društvu, kako bi u tom smjeru djelovali i obitelj, ustrojbeni jedinica programa predškolskog odgoja i škola.

Suradnja vezana uz obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa tijekom pedagoške godine:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Agencija za odgoj i obrazovanje,
1. Općina Krnjak,
2. Nadležni upravni odjel za školstvo u Karlovačkoj županiji
3. Zdravstvene ustanove
4. Kulturne ustanove
5. Dječji vrtići
6. Policija, DVD Krnjak, razne udruge, obrtnici i drugo

Suradnja s ciljem podizanja odgojno-obrazovnog procesa i stručnog rada:

- Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- Agencija za odgoj i obrazovanje,
- Karlovačka županija-Upravni odjel za školstvo

Suradnja s ciljem prezentiranja djelatnosti:

- Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- Agencija za odgoj i obrazovanje

9. Vrednovanje rada

Jedna od važnih pretpostavki osiguranja daljnje kvalitete rada programa je i njegovo vrednovanje u odnosu na pojedina područja.

Vrednovanje programa vrše odgojitelji koji provode program, roditelji, djeca, stručni suradnici i ravnatelj.

Odgojitelji će zajedno sa stručnim suradnikom pratiti i procjenjivati svoju metodičku kreativnost, primjenjivati suvremene oblike i metode rada u odgojno-obrazovnom procesu, vodit će i pedagošku dokumentaciju (imenik djece, tromjesečne, tjedne i dnevne planove te svakodnevna zapažanja o aktivnostima djece). Na kraju pedagoške godine piše se godišnje izvješće o radu.

Vrednovanje programa realizirat ćemo prema ciljevima i zadaćama koji su planirani godišnjim planom i programom. Odgajatelj će vrednovanje provoditi foto-dokumentacijom, praćenjem razvoja dječjih crteža, praćenjem napredaka djetetovih sposobnosti i ažuriranjem podataka nakon uočavanja razvojnih promjena po mjesecima; pratit će stupanja zainteresiranosti svakog pojedinog djeteta kao i zadovoljstvo djece s ponudeni sadržaj ili spontane igre. Roditelji su uključeni i aktivno sudjeluju u kreiranju, ostvarivanju i vrednovanju programa (ankete, upitnici,...), ali su i aktivni

čimbenici provođenja programa ovisno o zainteresiranosti glede prezentiranja i doprinosa određenim tematskim aktivnostima, prema svojoj stručnosti i kompetencijama.

10. Financiranje programa

Za obavljanje djelatnosti ustrojbeni jedinica programa predškolskog odgoja pri Školi će osigurati sredstva:

- od Općine Krnjak kao osnivača vrtića,
- od Karlovačke županije kao osnivača škole,
- od roditelja polaznika,
- od Ministarstva znanosti i obrazovanja RH - za programe javnih potreba – predškolski odgoj,
- iz ostalih izvora propisanih zakonom.

Predviđeni troškovi programa obuhvaćaju:

- materijalne izdatke – energiju i komunalije, tekuće održavanje objekta i opreme
- nabavu namještaja, opreme i sitnog inventara potrebnog za obavljanje djelatnosti
- bruto plaće, naknade i materijalna prava radnika
- prehranu djece

Ako se ukaže u predstojećem razdoblju mogućnosti iznalaženja drugih izvora financiranja koje će biti moguće ostvarivati putem fondova, odnosno sredstava pristupnih ili pretpristupnih fondova te eventualnih nepovratnih sredstva pomoći, koja će biti osigurana ulaskom Hrvatske u EU a kojima će se osigurati mogućnosti za provedbu ovog i sličnih mogućnosti.

Ostali mogući izvori sufinanciranja prema aktualnim važećim mogućnostima (Županija, MZO, fondovi).

11. Zaključak

Djetinjstvo je doba najintenzivnijeg utjecaja na razvoj osobe i zato je ono iznimno važno razdoblje u ljudskom životu. Osnovna je uloga predškolskog odgoja da pridonosi povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kakvoći njegova života. Usmjerenost na dijete bitna je značajka humanističkog

pristupa. Cilj je da se odgoji slobodno, samostalno i stvaralačko dijete pri čemu se respektiraju interesi koje odgojitelj prepoznaje i svojim odgojno-obrazovnim postupcima afirmira, proširuje i neprekidno obogaćuje.

Plan i program rada u ustrojstvenoj jedinici programa predškolskog odgoja pri Školi prvenstveno je u funkciji razvoja djeteta. Boravak djeteta u program treba pridonositi ostvarenju svih razvojnih zadaća, kako tjelesnih i psihičkih, tako i socio-emocionalnih, spoznajnih govornih i stvaralačkih. Uloga je odgojitelja važna, zato on mora biti kompetentan i kreativan.

Poglavlja u Planu i programu imaju samo orijentacijsku i operativnu vrijednost, odnosno, to su upute koje će se zadaće i u kojem razdoblju intenzivnije ostvarivati te koje minimalne materijalne uvjete koje ustrojstvena jedinica treba osigurati.

Kvalitetno ostvarivanje programa odgoja i obrazovanja predškolske djece, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, suradnja s roditeljima, kulturna i javna djelatnost glavne su zadaće djelatnika. To traži stalno stručno usavršavanje odgojitelja i dr. stručnih djelatnika, dodatne napore u inoviranju i primjenu suvremenih pedagoških spoznaja i koncepcija, otvaranje prema roditeljima i okruženju, istraživanje i na kraju vrednovanje uvjeta i ostvarenih zadaća.

Djeca vole boravak u ustrojbenoj jedinici programa predškolskog odgoja pri školi ako se tamo osjećaju sigurnima, radosnima i voljenima.

Naša zadaća je pružiti im i omogućiti sve što je potrebno da bismo ih kvalitetno pripremili za daljnji život za tzv. „svijet odraslih“.

Naša vizija je osigurati program u kojem djeca žele boraviti, koja zadovoljava sve dječje potrebe – dječja kuća radosnog odrastanja.

Naša misija je profesionalni pristup rano, odgoju i obrazovanju kao prvom dijelu i temelju odgojno-obrazovnog sustava uvažavajući zadovoljavanje dječjih potreba te utjecati na razvoj roditeljskih kompetencija.

12. Popis literature

- Ajduković, M. Pečnik, N.: Nenasilno rješavanje sukoba”, Zagreb: Alinea, 1998.
- Bredekamp S.: Kako djecu odgajati, Zagreb, Educa 1994.
- Buljan Flander, G. Karlović, A.: Odgajam li dobro svoje dijete”, Zagreb: Marko M.usluge 2004.
- Cvetković Lay, J., Sekulić-Majurec, A.: Darovito dijete, što ću s njim, Zagreb: Alinea, 1998.
- Janković, J.: Sukob ili suradnja, Zagreb: Alinea, 1995.
- Katz, L. G.&McClellan, D.E.: poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije, Zagreb: Educa
- Miljak, A.: „Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja Velika Gorica, 1996.
- Milljak, A.: Uloga komunikacije u razvoju govora djece predškolske dobi, Zagreb: Školska knjiga, 1987.

- Slunjski, Edita: Stvaranje predškolskog kurikulumuma – u vrtiću – organizacija koja uči Zagreb: Mali profesor, 2006.
- Slunjski, Edita: Integrirani predškolski kurikulum, Zagreb, 2001.
- Slunjski, Edita: Devet lica jednog odgojitelja
- Slunjski, Edita: Neobične igre, običnim materijalima
- Starc, B. I suradnici: Osobine i psihološki uvjet razvija djeteta predškolske dobivanja
- Stevanović, M.: Predškolska pedagogija, Rijeka: Andromeda, 2003.
- Šagud, Marijana: Odgojitelj kao reflektivni praktičar, Visoka učiteljska škola u Petrinji, 2006..
- Šagud, Marijana: Odgojitelj u dječjoj igri, Zagreb, Školske novine, 2002,
- Igrom do škole, Udruženje djeca prva
- Nacionalni okvirni kurikulum
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe koji je donio Hrvatski sabor 16.svibnja 2008.(Narodne novine, 68/08)
- Konvencija o pravima djeteta, Državni zavod za zaštitu obitelji, ministarstva i mladeži (2001.)
- Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava (Vlada Republike Hrvatske, 1999.)
- Obiteljski zakon (Narodne novine, 116/03)
- Pravilnik o načinu raspolaganja sredstvima državnog proračuna i mjerilima sufinanciranja programa predškolskog odgoja (Narodne novine, 134/97)
- Pravilnik o obrascima i sadržaju predškolske dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine, 83/01)
- Pravilnik o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću (Narodne novine, 114/02)
- Pravilnik o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (Narodne novine, 133/97)
- Pravilnik o sposobnim uvjetima i mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja (Narodne novine, 133/97)
- Predškolski odgoj s programskim usmjerenjima njege, odgoja, zaštite i rehabilitacije djece predškolske dobi s poteškoćama u razvoju (Ministarstva kulture i prosvjete, Zavod za školstvo HR, 1993.)
- Prehrambeni standardi za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi (Zagreb, Laserplus, 2007.)
- Program zdravstvene zaštite djece i higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (Narodne novine, 105/02, 55/06 i 121/07)
- Programsko usmjeravanje odgoja i obrazovanja predškolske djece (1991.)
- Ugovor između Svete Stolice i RH o suradnji na području odgoja i kulture (Narodne novine/ Megunarodne novine, 2/97)
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine. 10/97, 107/07 i 94/13)
- Zakon o radu (Narodne novine, 149/09, 93/14 i 127/17)
- Zakon o ustanovama (Narodne novine, 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08)

13. Prilozi

Protokoli postupaka i metoda djelovanja:

13.1. PROTOKOL POSTUPAKA KOD PRIMOPREDAJE DJETETA

- Odgojiteljice su dužne informirati roditelje o dogovorenim pravilima i radnjama koje moraju obaviti u svezi predaje i preuzimanja djeteta
- Odgojitelj preuzima i predaje dijete punoljetnoj osobi – roditelji ili skrbniku ili dr. punoljetnoj osobi koju je roditelj ovlastio (uz potpisanu suglasnost u tajništvu), u kojem je potrebno navesti prezime, ime, adresu, telefon, broj osobne iskaznice i srodstvo. Preporučiti prethodno upoznavanje ovlaštene osobe s matičnim odgajateljima.
- Obvezno provjeriti identitet osobe temeljem uvida u osobnu iskaznicu
- U posebnim situacijama (postupak razvoda i sl.) uzeti izjave o ovlaštenju za preuzimanje djece, te dokumentaciju o posebnim situacijama (Rješenje suda, Centra za socijalnu skrb, upute i posebnim zdravstvenim i prehrambenim potrebama).
- Odgojitelji redovito, najmanje jedanput na godinu, provjerava i ažurira podatke o telefonskim brojevima roditelja i ovlaštenih osoba
- U slučaju kada zapazite fizičku povredu djeteta ili promjene u ponašanju (uznemirenost, plačljivost, strah ili druga stanja neuobičajena za dijete) kod dolaska, pitajte roditelje što se dogodilo i zabilježite informacije u dnevnik rada te informirajte zdravstvenog voditelja i ravnatelja.
- Roditelj predaje odgojitelju zdravo dijete. Ukoliko odgojitelj primjeti tijekom boravka u ustrojbenoj jedinici simptome bolesti ili ostale znakove promijenjenog zdravstvenog stanja dužan je o tome obavijestiti zdravstvenu voditeljicu i pozvati roditelja. Prilikom dolaska roditelja po dijete odgojitelj ih je dužan upoznati sa simptomima bolesti i zapažanjima (temperatura, osip, alergijska reakcija...)
- Roditelj je obavezan obavijestiti zdravstvenu voditeljicu ili odgojitelja ukoliko je razlog izostanka zarazna bolest ili neka druga kronična bolest te nakon završetka liječenja i povratka djeteta, roditelj je obavezan dostaviti liječničku potvrdu odgojiteljima. Ukoliko se radi o zaraznoj bolesti zdravstvena voditeljica ostvaruje suradnju s nadležnim epidemiološkim zavodom te provodi mjere postupanja prema dobivenim naputcima.
- Odgojitelj dokumentira navedeno u knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine.
- Bolesno dijete ne smije boraviti u ustrojbenoj jedinici pri Školi.

VAŽNI BROJEVI TELEFONA

POLICIJA: 112

RAVNATELJ:

mobitel:

OVLAŠTENA OSOBA OD RAVNATELJA:

ODGAJATELJICE: _____

Tel/Mob: _____

13.2 PROTOKOL POSTUPAKA I METODA DJELOVANJA PRI KORIŠTENJU IGRALIŠTA

- obilazak vanjskog prostora igrališta svakodnevno
- uklanjanje nedostataka, opasnih predmeta (spremač/ica, spremač/ica) – odmah
- prijenos informacija o nedostacima ili opasnostima radi korištenja samo sigurnih – provjerenih dijelova (odgojitelj – odgojitelju)
- odgojitelj ili drugi zaposlenik, koji uoči nedostatke ili opasnosti, obavezno upisuje potrebnu intervenciju u dijelu popravaka ili otklanjanja opasnosti u bilježnicu s datumom prijave potrebe
- u slučaju hitne potrebe reagiranja, odmah informirajte odgovorne osobe (ravnatelja ili ostale članove zajedničke službe)
- prije izlaska na igralište, upitati djecu da odu u sanitarni čvor (tko treba)
- svakodnevno, pri izlasku na zrak, još jednom provjerite s djecom igralište i upućujte ih na elemente zaštite i samozaštite (odgojitelji) – dogovorite s djecom pravila i granice korištenja igrališta
- provjerite i uvijek imajte na umu da u svakom trenutku vidite svu djecu
- postoji li mjesto koje pruža djeci mogućnost izdvajanja gdje ih ne vidite, pratite ih!
- u slučaju potrebe odlaska djeteta u sanitarni čvor, osigurajte mu pratnju ili dok drugi do trenutka povratka, prate sigurnost ostale djece u dvorištu
- budite uz djecu koja koriste sprave na igralištu za koje procjenjujete da je neophodan vaš nadzor
- uvijek provjeravajte sve ulaze i izlaze na igralište kad se nađete u njihovoj blizini (jesu li zaključani)
- zahtijevajte, na ljubazan način, nezadržavanje roditelja u dvorištu radi sigurnosti djece
- nemojte nikad do kraja biti opušteni, jer se opasnost pojavi kada je najmanje očekujete, oprezno pratite svaku situaciju u kojoj se dijete nalazi
- ne zadržavajte se u grupicama, osim ako je to iznimno potrebno
- ponudite djeci sadržaje i aktivnosti koje će ih motivirati za kvalitetnu igru na igralištu
- kod djece kontinuirano razvijajte potrebu zaštite i samozaštite pri korištenju igrališta i sprava na njemu
- pri odlasku s djecom izvan dvorišta (šetnja, izlet, parkovi, sportski programi...) u pratnji djece ide stručni suradnik te osoba koju za to ovlasti ravnatelj/ica
- odgojitelji su dužni imati popis djece i potpis roditelja o suglasnosti koje je evidentiran u Ugovoru s roditeljima
- odgojiteljice su dužne provjeriti sredstva za zaštitu i prvu pomoć koja se nosi na izlete, u šetnju i posjete

13.3. PROTOKOL POSTUPAKA I METODA DJELOVANJA U SLUČAJU NESTANKA DJETETA

1. Ako Vam dijete nije u vidokrugu:

- zadržite prisebnost
- razmislite i pokušajte se sjetiti gdje i kad ste vidjeli dijete
- pitajte djecu gdje je, recite im što se događa
- provjerite sobu dnevnog boravka, garderobu i sanitarni čvor
- ako ste na dvorištu provjerite vanjski prostor, grmlje, terase...

2. Zatražite pomoć bilo kojeg zaposlenika koji nije u neposrednom radu s djecom, a u neposrednoj je blizini, da obavijesti ravnatelja i stručnog suradnika:
 - dajte kratak opis djeteta, kako je obučeno
 - zbrinjavajte drugu djecu (osobi ovlaštenoj od strane ravnatelja).
3. Osoba od koje je zatražena pomoć obavješćuje:
 - ravnatelja
 - sve druge zaposlenike koji traže dijete u svojim sobama, garderobama, sanitarijama
4. Ako dijete nije pronađeno:
 - policiju i roditelje zovu ravnatelj ili njegova zamjena (tel.br.policije: 112)
 - daje podatke o djetetu i poduzetim radnjama istovremeno s obavješćivanjem policije
 - kontaktira se Ured državne uprave u županiji, Ministarstvo znanosti i obrazovanja u cilju provođenja informiranja.
5. Ravnatelj kontaktira s medijima ili nadležnim ustanovama (ostalim zaposlenicima zabranjeno je davanje informacija bez suglasnosti ravnateljice). Dostavlja medijima samo činjenice, traži profesionalnost u informiranju (zabranjuje telefoniranja, objavljivanje podataka i fotografija djeteta bez suglasnosti roditelja)

PO ZAVRŠETKU KRIZNE SITUACIJE PROVODI SE:

- razgovor sa sudionicima događaja (odgojiteljice, djeca, djelatnici)
- timska refleksija o događaju (odgojiteljice u partnerstvu s roditeljima)
- pisanje izvješća s točno navedenim razlozima nastanka navedene situacije, metodama i postupcima djelovanja u rješavanju situacijama
- pedagoško-instruktivni uvid u vođenje pedagoške dokumentacije odgojne skupine (pedagog i ravnatelj u timskoj suradnji s odgojiteljicama odgojne skupine).

13.4. PROTOKOL POSTUPANJA KAD RODITELJ NE DOĐE PO DIJETE DO KRAJA RADNOG VREMENA

Ako roditelj do kraja radnog vremena ne preuzme dijete dežurni odgojitelj/ica će:

- pokušati telefonski stupiti u kontakt s roditeljima ili osobama koje je roditelj ovlastio da preuzmu dijete
- ako se ne uspostavi kontakt s roditeljima ili roditelj ne dođe po dijete, odgojitelj obavješćuje:
 - ravnatelja
 - i po potrebi policiju

VAŽNI BROJEVI TELEFONA

POLICIJA: 112

RAVNATELJ:

mob:

ZAJEDNIČKE SLUŽBE:

mob:

TELEFONI ODGOJITELJICE IZ SKUPINE: _____

13.5. PROTOKOL KOD SUMNJE NA ZLOSTAVLJANJE ILI ZANEMARIVANJE DJETETA

METODE, POSTUPCI ILI OBLICI U SUMNJI NA ZLOSTAVLJANJE ILI ZANEMARIVANJE

- U slučaju da odgajatelj/ica prilikom dolaska djeteta u skupinu ili tijekom boravka djeteta u skupini, opazi bilo kakve znakove na tijelu djeteta (modrice, crvenilo, posjekotine, rane, ugrize, ogrebotine, verbalne neprimjerenosti odgojnoj situaciji i dr.) koji bi mogli ukazivati na zlostavljanje ili bi mogli biti posljedica zlostavljanja djeteta, izravnim, ali zaštićenim diskretnim (u drugom prostoru) upitom roditelja o karakteru povrede, bilježi objašnjenje roditelja i evidentira svoja zapažanja u pedagošku dokumentaciju
- svoje sumnje odgojitelj/ica prezentira ravnatelju/ici ili stručnom suradniku, koji timski poduzimaju odgovarajuće mjere
- odgojitelj/ica ne provodi istražiteljsko ispitivanje djeteta o vrsti i sadržaju sumnje na njegovo zlostavljanje
- sumnje na zlostavljanje ne iznose se ostalim roditeljima i djeci u drugoj skupini
- ravnatelj/ica u suradnji s odgojiteljima, koji istražuju sumnju na zlostavljanje djeteta, timski će poduzeti sljedeće mjere:
 1. razgovarat će s roditeljima
 2. izradit će izvješće
 3. surađivat će s Centrom za socijalnu skrb, Uredom državne uprave u županiji, Policijom
 4. surađivat će s nadležnim tijelima i drugim čimbenicima koji sudjeluju u otkrivanju i suzbijanju zlostavljanja, te pružaju pomoć i zaštitu osobama izloženim zlostavljanju.

13.6. IZVJEŠĆE KOD SUMNJE NA ZLOSTAVLJANJE ILI ZANEMARIVANJE DJETETA

Odgojna skupina: _____ Broj nazočne djece: _____

Odgojitelj: _____

Prezime/ime djeteta: _____

Datum i godina rođenja: _____

Prezime i ime majke, zanimanje: _____

Prezime i ime oca, zanimanje: _____

Adresa stanovanja: _____

Broj telefona/mobitela: _____

Kratak opis nastale situacije: _____

13.7. PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU AKO PO DIJETE DOĐE OSOBA U ALKOHOLIZIRANOM ILI DRUGOM NEPRIMJERENOM PSIHOFIZIČKOM STANJU

Ako odgajatelj procjeni da je osoba u takvom psihofizičkom stanju da **nije u stanju** odvesti dijete kući, treba poduzeti sljedeće mjere:

- osigurati osobu koja će ostati u odgojnoj skupini s djecom
- pronaći adekvativnu prostoriju u koju će smjestiti dotičnu osobu
- telefonski kontaktirati roditelje i izvjestiti ga o situaciji te zamoliti da druga osoba dođe po dijete (o situaciji obavijestiti ravnatelja ili njegovu zamjenu)
- ako se ne uspije dobiti drugi roditelj niti kontaktirati s dugim osobama za koje postoje izjave da mogu doći po dijete, kontaktirati ravnatelja ili njegovu zamjenu
- u slučaju da se ne može nikoga dobiti, kontaktirati policiju (112) te ih informirati o slučaju
- odgojitelj ostaje s djetetom do okončanja situacije na prethodni poziv ravnatelja

Sljedeći dan obavezno:

- napisati izvješće o događaju
- obavijestiti člana kriznog tima i ravnateljicu o događaju
- ravnatelj ili njezina zamjena trebaju pozvati oba roditelja na razgovor (razgovoru obavezno prisutan i odgojitelj)

13.8. PROTOKOL ZA POSTUPANJE U SLUČAJU SUKOBA S RODITELJIMA ILI MEĐUSOBNOG SUKOBA RODITELJA

- u svim situacijama primijenite znanje i vještine aktivnog slušanja, primijenite tzv. "JA PORUKE" bez automatske samoobrane, prigovora, poučavanja, zanovijetanja i sl.
- U interakciji i komunikaciji s roditeljima strogo se pridržavajte uobičajene tzv. „formule” u komunikaciji PLUS-MINUS-PLUS npr. „Vrlo sam zadovoljna napretkom vašeg djeteta, no, zapazila sam stanovit metorički nemir u nekim odgojnim situacijama, ali sada upravo radimo na poboljšanju toga i sigurna sam da ćemo zajedničkom akcijom doći do željenih rezultata”.
- pažljivo slušati sugovornika i dogovoriti individualni razgovor (roditelj je dobio na kompetenciji, dali ste si vremena da se samo smirite, da proučite problem, da se konzultirate s članom stručnog tima, da vam s pomogne u slučaju potrebe)
- nikad se ne raspravljajte pred djecom

- ne komentirajte trenutnu situaciju pred djecom ili pred drugim roditeljima
- u slučaju sukoba među roditeljima, zaustavite raspravu i objasnite poziciju roditelja u odgojno-obrazovnoj ustanovi – ustrojbenoj jedinici
- pozovite se na Ugovorne obveze prava djeteta, Obiteljski zakon i ostale zakonske propise RH, dajte im na značenju i obećajte poduzimanje svim mogućih mjera za rješavanje nastalog problema na dobrobit djece- dakle, problem ćemo MI riješiti, a ne RODITELJI međusobno
- sukobu odmah obavijestite ravnatelja koji će postupiti u skladu sa zakonskim propisima

ZAPISNIK O SUKOBU S RODITELJIMA ILI MEĐU RODITELJIMA

Odgojna skupina: _____ Broj nazočne djece _____

Odgojitelji: _____

Prezime/ime djeteta: _____

Datum i godina rođenja: _____

Prezime/ime majke, zanimanje: _____

Prezime/ime oca, zanimanje: _____

Adresa stanovanja: _____

Broj telefona/mobitela: _____

KRATAK OPIS PROBLEMA: _____

U _____ 20__

Potpis odgojitelja:

13.9. PROTOKOL ZA POSTUPANJE U VRIJEME DNEVNOG ODMORA DJECE U VRTIĆU

METODE, POSTUPCI I OBLICI RADA ZA POSTUPANJE U VRIJEME DNEVNOG ODMORA DJECE U VRTIĆU

- Odgojitelji imaju obvezu dobrog poznavanja općih i posebnih potreba djeteta
- Opće i posebne potrebe djeteta za dnevni odmor obvezni su zadovoljavati kontinuirano, bez odlaganja i bez obzira na dob djeteta
- U odgojnoj skupini s različitim potrebama djece za dnevni odmor odgojno-obrazovni proces potrebno je organizirati tako da djeca, koja se ne odmaraju, ne ometaju djecu u dnevnom odmoru (valja upotrijebiti i opće pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko obrazovanje za izbor primjerenih metoda, postupaka, oblika rada, sadržaja i aktivnosti za djecu)

- Prostor i oprema sobe dnevnog boravka moraju biti primjereno pripremljeni (dovoljno zraka, topline, da nema propuha, da nije posebno zatamnjenje, prikladna posteljina individualno označena za svako dijete, adekvatna pokrivala za djecu i sl.)
- Posebnu pozornost usmjeriti na usnu šupljinu djeteta, da se ne bi odmaralo s ostacima ne progutane hrane u ustima
- Djeca nikad ne smiju ostati bez nazora odgojitelja
- U slučaju da odgojitelj opazi sumnjivo kretanje djeteta u krevetu, promjenu u disanju i sl, odmah pružiti djetetu prvi pomoć i zvati u pomoć prvu pomoć, prvog liječnika opće prakse ili pedijatra, ambulanta.

ZAPISNIK O PROBLEMU ZA VRIJEME DNEVNOG ODMORA DJECE

Odgojna skupina: _____ Broj nazočne djece: ____

Odgojitelji: _____

Prezime/ime djeteta: _____

Datum/godina rođenja: _____

Prezime/ime majke, zanimanje: _____

Prezime/ome oca, zanimanje: _____

Adresa stanovanja: _____

Broj telefona/mobitela: _____

KRATAK OPIS PROBLEMA: _____

U _____ 20____

13.10. PROTOKOL ZA POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

NASILJE MEĐU DJECOM PODRAZUMIJEVAMO OSOBITO:

- Namjerno uzrokovan fizički napad u bilo kojem obliku; primjerice: udaranje, guranje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i sl, bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda.

- Psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno operativnim ili trajnim negativnim postupcima od strane 1 djeteta ili više njih
- negativni su postupci: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanje u različitim aktivnostima s djecom, nanošenje patnje i boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostale djece, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari ponižavanje, naređivanje ili zahtjevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih je i spolno uznemiravanje i zlostavljanje), kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna boli ili sramota

METODE, POSTUPCI I OBLICI RADA ZA POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

- poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražite stručnu pomoć
- u slučaju povrede, konzultirati, prema potrebi, i tražiti liječničku pomoć
- postupiti prema preporuci više medicinske sestre ili liječnika te obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike
- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti: ravnatelja i roditelje djeteta ili zakonske zastupnike, te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima događaja i izvjestiti ih o aktivnostima koje će poduzeti
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja, odmah obaviti razgovor s djetetom koji je žrtva nasilju, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, u razgovor s višom medicinskom sestrom, ravnateljem i liječnikom, čim to bude moguće
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta, koje je žrtva vršnjačkog nasilja, dati obavijesti o mogućim oblicima savjetovanja i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja
- obaviti razgovor s drugom djecom i odraslim osobama, koja imaju spoznaju o učinjenom nasilju, te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
- pružiti pomoć djeci, svjedocima nasilja
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, uz nazočnost stručne osobe, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti na pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem će se slučaju odmah izvjestiti Centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjene kažnjive radnje, izvjestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a odgojno-obrazovna ustanova će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta, koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, ako i neprihvaćenošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta, te ih pozvati na uključivanje na savjetovanje ili stručnu pomoć (centri za socijalnu skrb, poluklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i sl.) i izvjestiti ih o obvezi odgojno-obrazovne ustanove da slučaj prijave nadležnom Centru za socijalnu skrb, Uredima državne uprave u županijama (službama za društvene djelatnosti), policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu

- poduzetnim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene zabilješke kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koji će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima

ZAPISNIK O VRŠNJAČKOM NASILJU U VRTIĆU

Odgojna skupna: _____ Broj nazočne djece _____

Odgojitelji: _____

Prezime/ime djeteta: _____

Datum i godina rođenja: _____

Prezime/ime majke, zanimanje: _____

Prezime/ime oca, zanimanje: _____

Adresa stanovanja: _____

Broj telefona/mobitela: _____

KRATAK OPIS PROBLEMA: _____

U _____ 20 _____

Potpis odgojitelja:

13.11. PROTOKOL POSTUPANJA I MJERA NADZORA KRETANJA OSOBA

- obratiti pozornost na kretanje osoba
- pratiti neuobičajeno kretanje osobe, ispratiti dotičnu osobu do izlaza
- informirati ravnatelja ili od ravnatelja ovlaštenu osobu o sumnjivom kretanju
- obratiti pozornosti na zatvaranje svih ulaza
- u 9 sati zatvara se ulaz i roditelji koriste zvono
- spremačica zatvara ulaze, a u 15 sati ih otključava

AKO DJELATNICI PRIMIJETE OTVORENA VRATA DUŽNI SU IH ZATVORITI. RODITELJI, KOJI DOLAZE IZA 9 SATI, ZA ULAZ KORISTE ZVONO I DUŽNI SU PROVJERITI JESU LI IZA SEBE ZATVORILI VRATA.

